

Vestamager Pumpelag v/ Ole Christensen
Sund og bælt Holding A/S, Vester søgade 10
1601 København V

Dato:
16.4.2009
Dokumentnr.
07/00520-127
Sagsbehandler:
Henrik Steinecke Nielsen
Direkte tlf.nr.:
99636313
Deres reference:

Tilladelse til forstærkning af Kalvebod dige Vestamager, Vestamager Pumpedigelag

Vestamager Pumpedigelag har per den 20. juli 2007 søgt om tilladelse til forstærkning af kystdiget ved Kalvebod. Behovet for forstærkning af diget er begrundet i ønsket om minimering af risiko for oversvømmelse af Vestamager, som har været behandlet i en række risikoanalyser gennemført for A/S Øresundsforbindelsen og Ørestadsselskabet siden 1997.

Projektbeskrivelse

Der ønskes foretaget en forstærkning af det eksisterende dige på strækningen fra stationering 4100 til 11.050 på i alt ca. 7 km. Forstærkningen ønskes foretaget fra digets nuværende kote 3-4 m til kote 5,9 m. Ved forstærkningen vil digets samlede bredde blive på ca. 50 meter med en digekrone på 5 meter samt en cykel- og vandresti på hele strækningen i kote 4 meter på ydersiden med en bredde på ca. 3,5 m. Der vil være en forlængelse på imellem 15 og 19 m ind mod Kalvebod fælled. Hældningen vil på indersiden være i forholdet 1:3. Hældningen ned mod cykelstien vil være i forholdet 1:2,7. Forstærkningen af diget vil bestå af rent jord fra udgravninger ved Kalvebod Miljøcenter. På forstærkningen af diget vil der blive sået græs. På skåningen ned mod cykelstien vil det blive etableret nogle udsigts platforme, der vil være sikret med skærme så menneskernes silhuet ikke forstyrrer fuglene.

Udtalelse fra andre myndigheder

Tårnby Kommune udtaler den 14. september 2007, at der er usikkerhed om den endelige projektudformning, således er der søgt om en maksimal forhøjelse af diget fra kote 3,7 m til 5,9 m med den bemærkning at forhøjelsen formentlig bør kunne reduceres til 5,1 m.

Det fremgår ligeledes, at digeforstærkningen forudsættes gennemført på det nuværende diges inderside, hvorved diget bliver bredere og betjeningsvejen flyttes ind i land. Hvor meget betjeningsvejen flyttes ind i land afhænger naturligt af, hvilken topkote man ender med at vælge i projektet. Såfremt digeforhøjningen betyder inddragelse af nye arealer, der ikke tidligere har været anvendt til eksisterende dige, inkl. betjeningsvej kræves der en landzonetilladelse i henhold til Planlovens § 35.

Tværsnitsplan for digeforhøjningen rykkes ca 17,5 m ind i land, og det må derfor forudsættes, at betjeningsvejen langs digefoden også rykkes tilsvarende ind i land. En mulig reduktion af digeforstærkningen vil i henhold til ansøgningen kunne nedbringe det areal som en digeforhøjelse vil dække i baglandet, idet digefoden efter det oplyste, så kun vil skulle rykkes ca. 12,5 m ind i land. Oplysningerne om betjeningsvejen kommer fra Pumpedigelages ansøgning om samme projekt til Fredningsnævnet af 6 august 2007. Betjeningsvejen antages ikke at kunne etableres på selve diget, da dette vil kunne umuliggøre brugen af vejen i virkelige stormflodssituationer, hvor diget eventuel trues af gennembrud.

Naturen langs digets bagside på den pågældende strækning er omfattet af særlig udvidet beskyttelse. Dels er der i henhold til Naturbeskyttelsesloven registreret § 3 naturtyper strandeng og sø (Klydesø) lige op til diget. Strandengen er ligeledes habitatnaturtype Strandeng (1330), som er del af udpegningsgrundlaget for EU-habitatområdet "Vestamager og havet sydfor". Området er også omfattet af EF-fuglebeskyttelsesområde, hvor det ifølge udpegningen er et af Østdanmarks vigtigste vådområder med meget store bestande af ynglende og rastende andefugle og vadefugle.

Endelig er området udpeget som nationalt biologisk interesseområde samt på den del af digestrækningen, hvor Klyde Sø støder op til diget, omfattet af Bekendtgørelsen om Amager vildtreservat samt fredningen af søterritoriet.

Landområdet bag diget er yderligere omfattet af fredningen af "kalvebodkilen" i henhold til overfredningsnævnets afgørelse af 14 november 1990. Digeforhøjningen kræver separat dispensa-

tion af Fredningsnævnet for København i forhold til fredningens bestemmelser.

I henhold til bekendtgørelse om beskyttede naturtyper gælder bestemmelserne i Naturbeskyttelseslovens § 3, stk 1-3 ikke for diger... der udføres som led i en kystbeskyttelse af flere ejendomme, og hvortil de på forhånd er meddelt tilladelse i henhold til lov om kystbeskyttelse. Det betyder, at Kystdirektoratets myndighedsbehandling også skal omfatte hensyn til Naturbeskyttelseslovens § 3.

I henhold til Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter, (nr. 408 af 1.maj 2007) fastsættes bindende forskrifter for myndighederne om planlægning og administration for at sikre at forbudet mod at beskadige eller ødelægge yngle- og rasteområder for dyrearter og den strenge beskyttelse af plantearter i henhold til direktivets artikel 12 og artikel 13 efterkommes.

Det foreligger med ansøgningen ikke fuldt belyst, i hvilket omfang det endelige projekt inklusiv vedligeholdelsesvej, berører § 3- naturtyperne strandeng og sø. Hvis det ikke kan undgås, skal der iht. til sidstnævnte bekendtgørelse foretages en vurdering af, om projektet kan påvirke natura-2000 område væsentligt samt foreligge dokumentation for at projektet ikke beskadiger eller ødelægger yngle- eller rasteområder for habitatdirektives bilag IV-arter (der tænkes her især på Grønbroget tudse samt Strandtudse med kendt forekomst i området).

Såfremt der ved projektets gennemførelse ikke gribes ind i arealer på indersiden af den eksisterende vedligeholdelsesvej vurderes det dog, at der ikke sker væsentlige forringelse af naturforholdene. Omvendt vil en udbygning af vedligeholdelsesvej ind i området langs Klydesø behøve den nævnte konsekvensvurdering af projektets påvirkning af naturtyper samt yngle og rastepladser for habitatdirektives bilag IV-arter. I denne situation kan der være behov for en vurdering af alternativ udførelse/ afhjælpende foranstaltninger.

I øvrigt vil der i forhold til ynglefugle i Fuglebeskyttelsesområdet være nødvendigt at stille krav om tidsmæssig begrænsning af

jordarbejdet, således at dette ikke sker i fuglens yngleperiode (1. april til 15. juli)

I forbindelse med det foreslåede projekt kan anlægges en generel betragtning om, at Vestamagers habitatnaturtype (som det overvejende udpegningsgrundlag for Habitatområdet) er en naturtype, der er afhængig af overskyldning med saltvand ved naturlige oversvømmelser, som det for eksempel sker på den del af habitatområdet, der ligger langs Sydamagers kyst. Derfor kan man ikke generelt sige, at forhøjelsen af det eksisterende dige fremmer bevarelsen af strandengene, og derfor kunne det måske overvejes at lade en digeforstærkning af det eksisterende dige erstatte af et nyt dige, der beskytter infrastruktur og byområder i områdets nordlige del.

Såfremt diget kan gennemføres med en 5,9 m topkote, bør det overvejes, om der kan etableres gående adgang langs yderside af digekronen, idet man vil kunne passere det udlagte fuglereservatområde i skjul af 2,2m påfyldning. Det vil også kræve en særlig dispensation fra fredningen samt kræve tilpasning af Bekendtgørelse om Amager vildtreservat samt fredning af dele af søterritoriet, Bek. nr. 230 af 21. februar 2007.

Digeprojektet bør tage højde for, at eksisterende fugletårn samt overgang til formidlingsbro på søterritoriet bevares/reetableres

Kulturarvsstyrelsen udtaler den 10. oktober 2007, at anlægsarbejdet falder, som det er præsenteret i høringsmateriale, indenfor to kommuner: Det projekterede miljøcenter til deponering af forurenede jord – området hvor de mange m³ fyldjord skal opgraves – er beliggende i Københavns Kommune. Hele Kalveboddiget, samt den del som man ønsker at forlænge diget med, er beliggende i Tårnby Kommune.

Københavns Kommune varetages arkæologisk af Københavns Bymuseum, medens Museet på Kroppedal varetager arkæologien i Tårnby Kommune.

Kulturarvsstyrelsen har den 4. september 2007 haft telefonisk kontakt til Københavns Bymuseum ved museumsinspektør Lene Høst Madsen som kunne oplyse, at bymuseet ikke er

bekendt med tilstedeværelsen af fredede fortidsminder eller jorddækkede kulturlevn indenfor depotområdet.

Københavns Bymuseum finder således ingen anledning til at gennemføre prøvegravning på området forud for jordarbejderne men skal alene udtale, at dersom der i forbindelse med aktiviteter på området gøres fund af kulturlevn, eller dersom tredje person gør opmærksom på tilstedeværelsen af sådanne, træder museumslovens § 27, stk. 2 i kraft.

Arbejdet skal herefter standses, og der skal tages kontakt til museumsinspektør Lene Høst Madsen på Københavns Bymuseum.

Museumslovens § 27, stk. 2. Findes der under jordarbejde spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, i det omfang det berører fortidsmindet. Fortidsmindet skal straks anmeldes til kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum. Fundne genstande, der ikke er danefæ, jf. § 30, stk. 1, skal efter anmodning fra kulturministeren eller det pågældende kulturhistoriske museum afleveres til vedkommende statslige eller statsanerkendte museum, således at det indgår i museets samling.

For så vidt gælder den del af projektet som er beliggende i Tårnby Kommune har Kulturarvsstyrelsen været i kontakt med museumsinspektør Jens Henrik Jønsson på Kroppedal Museum.

Det er herefter Kulturarvsstyrelsens holdning, at sagen bør køre som et almindeligt landjordsprojekt hvortil der er knyttet en eller flere arkæologiske undersøgelser. Kroppedal Museum er et statsanerkendt arkæologisk museum som på kompetent vis kan udføre arkæologiske undersøgelser; museet vil være bekendt med det videre forløb.

Koppedal museum meddeler den 5. oktober 2007 at museet har foretaget en arkivalsk kontrol på en besigtigelse den 12. september af strækningen fra Kalvebod Bro og frem til Tømmerrupvej øst for Kongelunden.

Museet kan meddele, at der i 1950 ved gravning af kanalen inden for digefoden blev påtruffet spor af en boplads fra ældre stenalder på en strækning umiddelbart vest for det sydligste

punkt af det inddæmmede område, det vil sige vest for det sted, hvor der i dag står et fugletårn.

Tæt på traceet, hvor der eventuelt skal etableres et nyt landdige på strækningen mellem slutpunkt af det eksisterende dige og frem til Ullerup, er der ligeledes jævnfør arkivalske oplysninger på to steder spor efter bosættelse fra ældre stenalder.

På baggrund af de to ovennævnte tidligere fund har museet begrundet formodning om tilstedeværelsen af væsentlige jordfaste fortidsminder inden for anlægsområdet. Findes der fortidsminder under et jordarbejde på arealet, vil de i givet fald være omfattet af Musemsloven § 27 (Bekendtgørelse af museumsloven - lov-bekendtgørelse nr. 1505 af 14. december 2006 § 27 stk. 2). Kroppedal museum må som faglig ansvarlig institution anbefale, at de tre omtalte fundsteder undersøges.

Det må tilrådes, at der udføres en arkæologisk undersøgelse af arealerne i god tid, før anlægsarbejdet påbegyndes. I modsat fald kan fund af fortidsminder medføre en arbejdsstandsning, indtil de arkæologiske udgravninger er foretaget, dog højst op til et år.

Med henblik på muligheden for at spore endnu ikke erkendte jordfaste fortidsminder inden for digetraceet vil museet endvidere anbefale, at der gives arkæologerne mulighed for at vurdere data fra de geotekniske borer, som formentlig alligevel skal udføres i forbindelse med projekteringen af det kommende anlægsarbejde. I øvrigt vil borer antagelig også være en rationel metode til at pejle sig nærmere ind på beliggenheden af fortidsmindet.

Kroppedal museum, Afdeling for Arkæologi, indgår gerne i et samarbejde om en arkæologisk forundersøgelse i henhold til Musemslovens § 26 og en eventuel egentlig udgravning forud for anlægsarbejdernes igangsættelse. En arkæologisk forundersøgelse har til formål at klarlægge arten, omfanget og kvaliteten af de eventuelle fortidsminder.

Dragør Kommune udtaler den 30. august 2007 at med hensyn til terrænforhold og vandstandsforhold i Dragør Kommune kan

det oplyses, at spørgsmålet om "lavbundsplanlægning", og dermed i en vis udstrækning også højvandssikring, formentlig vil indgå i den forestående kommuneplanlægning (Kommuneplan 2009). Dragør kommune udtaler desuden, at de er interesseret i at blive inddraget i udformningen det planlagte landdige langs kommunegrænsen nord for Kongelunden og videre til Ullerup.

Miljøcenter Roskilde udtaler den 26. juli 2007, at de vurderer, at projektet kan tiltrædes, idet opmærksomheden henledes på, at projektet tillige må anses for at kræve dispensation fra Fredningsnævnet på grund af Kalvebodkilefredningen.

Projektet kræver ikke strandbeskyttelsesliniedispensation, såfremt der er tale om kystbeskyttelse af flere ejendomme.

Dog skal det bemærkes, at den del af landdiget, der skal godkendes af Tårnby Kommune må antages, at kræve strandbeskyttelsesliniedispensation.

Udtalelse fra Dansk Ornitologisk Forening (DOF)

Dansk Ornitologisk Forening (DOF) udtaler den 30. november 2007, at de overordnet finder, at der ved den planlagte løsning med en forhøjning af hele kystdiget til kote 5-6 m over Dansk Normal Nul (DNN) vil ske en betydelig forringelse af områdets landskabelige værdier, og at anlæggelsen af diget vil være en væsentlig kilde til forstyrrelse af områdets fugleliv (ynglefugle såvel som rastefugle). Desuden synes den omtalte løsning at skyde langt over målet i forhold til de risikoscenarier der angives i Rambølls rapport "Opdatering af risikoanalyser vedrørende højvande" (herefter benævnt Rambøll-rapporten).

DOF er kraftigt imod, at Natura 2000-områder og andre bevaringsværdige naturområder bruges af offentlige myndigheder og virksomheder til jord- eller affaldsdeponering. Dette synes at være sagens kerne i dette projekt. Nedenfor angives, ud over en uddybning af ovenstående punkter, forslag til at andre løsninger, som DOF finder mindre forstyrrende for området og efter DOF's vurdering beskytter de relevante trafikårer og Ørestaden bedre.

En forhøjelse af hele kystdige-strækningen med op til 2 meter vil ændre områdets landskabelige karakter betydeligt. Vestamager

vil således blive omkranset af en 5-6 meter høj mur, der vil tage en stor del af udsigten mod syd og vest når besøgende befinder sig på den tidligere havbund. Denne effekt eksisterer allerede i dag, men vil blive væsentligt forstærket ved det planlagte projekt. Det forstærkede dige vil således dominere området i sådan en grad at det er i stil med mange hollandske inddæmninger. Dette i stedet for at en dynamisk natur får lov at præge området og de besøgendes naturoplevelse.

I disse år undergår Vestamager som følge af en vandstands-hævning på engarealerne og en intensiveret rydning af træer og krat en udvikling mod et særdeles værdifuldt yngleområde for flere arter af engfugle. Et anlæggesarbejde som efter sigende kræver 30.000 vognlæs jord fordelt over en strækning på 8 km, vil næppe kunne finde sted uden at strække sig ind i fuglenes yngleperiode. Der er i 2007 tegn på at den nu nationalt truede Engrylle efter flere års fravær er på vej til at genindvandre som ynglefugl. En væsentlig forøgelse af forstyrrelsesgraden i yngletiden i form af digeforstærkningen vil muligvis kunne bortskræmme arten, og i værste fald være med til at give den forsvindende lokale bestand i den danske Øresundsregion dødsstødet.

En forhøjelse af kystdiget vil utvivlsomt reducere saltpåvirkningen af strandengene på Vestamager, hvilket er uønsket, og det vil stride imod bevarelsen og forbedringen af naturforholdene i fugle- og habitatbeskyttelsesområdet på Vestamager. Desuden vil den planlagte tildækning af Digevej på indersiden af diget i reservatet true et af de vigtigste fødesøgningshabitater for bestanden af Grønbroget Tudse, der er på Habitatdirektivets bilag IV og ikke må fanges, slås ihjel eller forstyrres, og dens levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges. Alene af den grund anser DOF projektet for at stride imod Natura 2000-direktiverne.

I digelaugets ansøgning om tilladelse til en forstærkning af kystdiget inddrages Rambøll-rapporten som væsentlig faglig kilde. Rapporten nævner imidlertid intet sted et behov for at forstærke hele kystdiget. I stedet nævnes to strækninger, hhv. fra Kalvebodbroen til 500 meter syd for og fra Søndre Pumpestation til kystdiget ender ved indgangen til Kongelunden, som digets tilbageværende svage punkter og rapporten anbefaler at disse som yderligere risikoreducerende foranstaltninger bør hæves til

kote 4m over DNN, som resten af kystdiget. Rambøll-rapporten konkluderer også, at hvis der ved Kalvebod Miljøcenter fuldføres en vold fra Fasanskovvej til Kalvebodbroen og at der etableres et beredskab, således at underføringen af Selinevej kan udfyldes fx med sandsække, kan der undgås alvorlige konsekvenser ved et såkaldt 3000 års stormflodsscenario.

Man kan således spare områdets fugleliv, andet dyreliv og besøgende for en anselig forstyrrelse da hele det digestykke, som omkranser Klydesøreservatet vurderes at være holdbart for stormflodsscenarioer der rækker flere tusinde år ind i fremtiden og derfor ikke behøves yderligere forstærkning.

Man forbereder sig således på et stormflodsscenario som sandsynligvis ikke vil ske inden for de næste flere tusind år. Kun ved et såkaldt 10.000 års scenario vil en yderligere forhøjning af kystdiget mindske skaderne på bygnings- og trafik anlæg. I dette scenario ser DOF andre alternative løsninger, der i højere grad øger beskyttelsesgraden af bebyggelse og væsentlige trafik anlæg. Disse kunne for eksempel være at bygge et dige omkring grænsen til Ørestaden og at foretage yderligere beskyttelsesforanstaltninger ved væsentlige trafik anlæg som øresundsforbindelsen og Amagermotorvejen.

Hvis en fuldstændig forhøjelse og forstærkning af diget alligevel finder sted er det nødvendigt at understrege vigtigheden af, at der for at mindske forstyrrelsen af de ynglende og rastende fugle ikke gives tilladelse til offentlig færdsel på digekronen på den nu lukkede strækning i Klydesøreservatet. En sådan tilladt færdsel vil erfaringsmæssigt betyde at den forstyrrelse de rastende og ynglende fugle oplever forøges markant. Dette skyldes den klare silhuet mod himlen mennesker der færdes på digekronen fremtræder som, dette oplever fuglene som et faresignal.

Bygges der udsigtspunkter på toppen af digestrækningen i reservatet er det vigtigt at disse afskærms så brugerne ikke er synlige fra reservatet, fx ved bygning af skjul i træ med vinduer, hvor de besøgende kan betragte landskabet og dyrelivet fra.

Risiko analyse

Rambøll har i notat af 12. april 2008 beregnet de samlede skadesomkostninger til 24,4 mia. kr. ved en 10.000 års vandstand, hvoraf de 9,3 mia. kr. er de samfundsmæssige omkostninger som følge af forøget rejsetid. Anlægsomkostningerne ved 10.000 års diget har Rambøll sat til 60,6 mio. kr. De gennemsnitlige årlige skadesomkostninger, som kan undgås ved en etablering af et dige som kan modstå en 10.000 vandstand er beregnet til 4,6 mio. kr. Med en rente på 5% kan nutidsværdien for en periode på 50 år beregnes til 84 mio. kr. For at opnå den samlede benefit lægges en besparelse på 64 mio. kr. ved ikke at skulle køre jorden 33 km væk. Cost-benefit forholdet bliver således på 2,4, hvilket indikerer at projektet er kost-effektiv, da forholdet er større end 1.

I notatet gør Rambøll opmærksom på at skadesopgørelsen ikke inkluderer samfundsøkonomiske tab, som for eksempel tabt produktion, udgifter til sygdom, genhusning, samt etablering af alternative transportmuligheder, undervisningsfaciliteter plejehjem osv. Disse omkostninger vil være betydelige, især for 10.000 års vandstanden. Dertil kommer de menneskelige omkostninger en oversvømmelse vil have. Der er således ikke tvivl om, at cost-benefit forholdet for 10.000 års diget vil være større end 1, selv hvis der sker justeringer i forudsætningerne for opgørelsen af skadesomkostningerne, der er behæftet med stor usikkerhed.

Rambølls analyse inkluderer desuden ikke det forhold at klimaforandringerne kan medføre, at stormene bliver hyppigere og voldsommere i fremtiden. Oversvømmelsesberegningerne beror på den forudsætning om, at der brud eller betydelig erosion på Kalvebod diget.

Natura 2000 og bilag IV arter

Alle planer eller projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for et internationalt naturbeskyttelsesområdes forvaltning skal, ifølge § 3 i bekendtgørelse nr. 874 af 2. september 2008, vurderes med hensyn til deres virkning på områdets naturtyper og levesteder samt de arter, området er udpeget for at bevare.

Cowi har i teknisk notat af januar 2008 foretaget en konsekvensvurdering af digeforstærkningen. I konsekvensvurderingen vurderes, om digeforstærkningen vil påvirke de arter og habitat-

typer, som udgør udpegningsgrundlaget samt forekommende arter med streng beskyttelsesstatus. Med digeforstærkningen menes både påvirkninger i forbindelse jordtransport og selve byggearbejdet, samt de ændrede færdselsmuligheder, der åbnes for efter fuldførelsen af forstærkningen.

Cowi vurderer, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af Klydesøen, idet dens lokale bevaringsstatus vurderes bevaret. Diget vil over sigt imidlertid kunne forsage en forferskning af Klydesøen på grund af et tættere dige som følge af forstærkningen. Det vil være nødvendigt at følge saltholdigheden i Klydesøen nøje, og om nødvendigt tilføre ekstra salt enten ved boring til de saltholdige grundvandsmagasiner eller fra Kalvebodstrømmen.

Vestamagers strandenge er siden deres opståen ved inddigning langsomt blevet forandret som følge af udtørring, forferskning og deraf følgende tilgroning og ensidig dominans af en enkelt plantart (bjerg-rørhvene) over store områder. Disse problemer forværredes i en periode af utilstrækkelig græsning på store dele af arealet. I de senere år er problemerne blevet søgt imødegået ved en øget plejeindsats i form af vandstandshævning i Klydesøereservatet og større fokus på at skaffe en tilstrækkelig afgræsning både ved hjælp af kvæg, heste og dådyr. Strandenge dækker stadig størstedelen af det inddæmmede areal bortset fra Pinseskoven. De bedst bevarede områder med mest typisk udviklet strandengsvegetation ligger i og omkring Klydesøereservatet. Digeforstærkningen vil bevirke en mindre indskrænkning af arealet af strandeng, men kvaliteten af det øvrige areal med natypen forventes ikke påvirket.

Fuglearter, der primært er vinter- og trækgæster som lille skallesluger, stor skallesluger og trolldand, vil næppe blive påvirket. Der vil være forbigående forstyrrelser, der vil forsage at fuglene skal finde andre områder i nærheden. Rørhøg, plettet rørvagtel, knopsvane vurderes ikke at blive påvirket af digeprojektet. Klyde, almindelig ryle, havterne, dværgterne og mosehornugle er alle følsomme i yngletiden fra ca. 1. april til 15. juli. Det anbefales at der overhovedet ikke arbejdes på digeforstærkningen i denne periode. Rørdrum og sølvhejre yngler tæt på diget, men næppe så tæt at de kommer til at blive direkte berørt af digeforstærkningen. Såfremt at arealerne tæt på diget er de fortrukne, kan man som afværgeforanstaltning sørge for at skabe ekstra velegnede redesteder.

Af bilag IV arter vil der ifølge konsekvensvurderingen ske en påvirkning af Strandtudse og grønbroget tudse, der begge benytter det eksisterende dige om vinteren. Anlægsarbejderne skal derfor opstartes udenfor vinterhalvåret, således at det sikres, at ingen overvintrende tudser begravnes under digeforstærkningen. Tudserne benytter endvidere digevejen som spredningskorridor og som foruageringshabitat, hvorfor de vil være stærkt udsat for trafikdrab i anlægsfasen, såfremt der ikke opsættes tilstrækkeligt effektivt padehegn eller ikke opsamles og flyttes individer i tilstrækkeligt omfang.

Der vil være en visuel påvirkning af diget idet forstærkningen vil gøre diget ca. 1/3 større set inde fra Vestamager og 60% højere set fra Kalvebodsstrømmen. Diget vil derfor komme til at virke mere bombastisk på mange.

Det forhøjede dige kommer til at løbe langs med Klydesøen, der er det bedste sted at se fugle på Vestamager og et af de bedste i hele Københavnsområdet. I dag er der forholdsvis ringe oversigtsforhold over store dele af dette vådområde. Efter projektets gennemførelse vil der blive bedre adgang for besøgende, idet man vil komme til at kunne færdes, der hvor den nuværende digekrone er uden at forstyrre fuglelivet, desuden sikres bedre oversigt over Klydesøen, da der etableres 2 skjul/platforme med bagskræm.

By og landskabsstyrelsen udtaler den 30 juni 2008 at projektet ifølge den foreliggende konsekvensvurdering, indebærer at der reduceres et areal med rørskov og strandeng af høj kvalitet, hvilket også forventes at kunne påvirke bilag IV-arter.

Som grundlag for at Kystdirektoratets beslutning om projektet kan fremmes, bør det vurderes, om der er mulighed for som afværgeforanstaltning indenfor Natura 2000-området at opveje denne reduktion. Opvejningen må dog ikke indbefatte pleje el.lign. aktiviteter på naturarealer, der i forvejen er pligt til at gennemføre, og som f.eks. kan forventes i forbindelse med Natura 2000-planen, ligesom det ikke må skade andre habitatnaturtyper eller levesteder for udpegningsarter.

Hvis det ikke kan afvises, at projektet inklusiv eventuelle afværgeforanstaltninger skader området, kan der som udgangspunkt ikke gives tilladelse. I givet fald rummer habitatreglerne en mu-

lighed for at fravige beskyttelsen. Det kræves, at der ikke er alternativer og der skal foreligge nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser.

Det er overvejende sandsynligt, at kystsikringen i lyset af de belyste potentielle konsekvenser som følge af et eventuel digebrud kan falde ind under væsentlige samfundsinteresser. Det skal dog bemærkes, at EF-domstols-praksis har understreget, at eventuel alternative løsninger skal belyses fuldt ud, inden der tages stilling til, om beskyttelsen kan fraviges.

Alternativer skal i tilfælde af en fravigelsessituation vurderes for virkningen på arter og naturtyper på linje med hovedforslaget og påvirkningen skal sammenstilles. Der skal i givet fald vælges det alternativ, der medfører den mindste skade på området.

Desuden forudsætter en eventuel fravigelse, at der gennemføres de nødvendige kompensationsforanstaltninger for at opveje det tab på det samlede Natura 2000-netværk, der følger af skaden på det pågældende område. Kompensationsforanstaltningerne skal som udgangspunkt ske indenfor eksisterende Natura 2000-områder i form af f.eks. genopretning af arealer, der kan kompensere for det tabte, alternativt i form af foranstaltninger på arealer udenfor, men som samtidig inddrages i et Natura 2000-område. Det bemærkes, at Europa-Kommissionen ved fravigelser af beskyttelsen skal orienteres om eventuelle kompensationsforanstaltninger og begrundelser for, at de opvejer den skade, der måtte blive påført Natura 2000-netværket.

Kystdirektoratets afgørelse

Kystdirektoratet finder, der er et behov efter kystbeskyttelsesloves § 1 for at foretage en forstærkning af Kalvebod diget. Behovet er blandt andet dokumenteret i rapporten opdatering af risikoanalyser vedrørende højvande, Februar, 2006 hvor Rambøll skriver at forskellige tiltag er bydende nødvendige for at sikre Øresundsforbindelsen, Tårnby mm, hvilket blandt andet kan være en forstærkning af Kalvebod dige. En forstærkning af Kalvebod diget vil således mindske risikoen for oversvømmelse af Vestamager herunder dele af Ørestad, Metro, Tårnby Kommune samt Øresundforbindelsens landanlæg. Kystdirektoratet har i sin afgørelse derudover lagt vægt på risikoanalysen der beregner omkostningerne i forhold til gevinsterne ved forstærkningen,

efter en opgørelse af skadesomkostningerne. Risikoanalysen viser, at en beskyttelse mod en 10.000 års hændelse er en samfundsmæssig fornuftig investering af foretage.

Digehøjden på kote 5,9 m DVR90 er fremkommet ved at tage udgangspunkt i 10.000 års hændelsen, der ud for statistik giver en kote på 4,5 m og dertil lægge et tillæg for vandstandsstigninger på 0,5 m og dertil 0,9 m for bølger. I Danmark regner man med en vandstandsstigning på imellem 18 og 75 cm de næste 100 år. Derfor vil et tillæg på 0,5 m for vandstandsstigninger være et fornuftigt tal at regne med. Tallet for bølgehøjden er ved en 100 års hændelse med en vind fra en sydlig retning. Estimatet på 0,9 for bølgehøjden finder Kystdirektoratet rimeligt. Kystdirektoratet har derfor ikke indvendinger mod at koten på diget bliver 5,9 m efter forstærkningen er foretaget.

I forhold til projekter i Natura 2000-områder, skal der, før der træffes afgørelse, foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Hvis Kystdirektoratet i henhold til BEK nr. 874 af 2. september 2008 vurderer, at projektet kan påvirke et Natura 2000 område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000 området under hensyn til bevaringsmål-sætningen for det pågældende område jævnfør BEK § 4 stk. 1.

Kystdirektoratet har på baggrund af en sådan konsekvensvurderingen af digeforstærkningen med tilhørende afværgeforanstaltninger vurderet, at projektet ikke vil skade Natura 2000-områdets naturtyper, fugle eller særligt beskyttede arter.

Kystdirektoratet har lagt vægt på at Natura 2000 områdets integritet ikke bliver skadet som følge af digeforstærkningen ved Kalvebod, idet udpegningsgrundlaget ikke bliver påvirket i væsentlig grad når afværgeforanstaltningerne som konsekvensvurderingen foreskriver følges.

Kystdirektoratet har dermed også indirekte truffet afgørelse om, at digeforstærkningen ikke kræver, at beskyttelsen i habitatdirektivet bliver fraveget, og at der således ikke er behov for at søge kommissionen om at fravige beskyttelsen. Da habitatdirektivets

beskyttelsesniveau ikke skal fraviges, er der ikke behov for at udlægge kompenserende arealer jævnfør BEK § 6

Kystdirektoratet vedlægger som bilag et skema over afværgeforanstaltninger som ifølge vilkår nr. 6 i tilladelsen skal følges.

Kystdirektoratet finder, at forstærkningen af Kalvebod dige ikke kan stå alene. Der skal etableres en form for højvandsbeskyttelse fra slutningen af Kalvebod diget og til Ullerup. Kun herved sikres der mod bagomløb og kun derved fuldendes beskyttelsen. Kystdirektoratet stiller som vilkår at en sådan beskyttelse skal være påbegyndt inden 1. november 2011.

Hvis der etableres en betjeningsvej forudsættes det, at den ikke bliver etableret ind i naturområdet, men derimod etableres på indersiden af diget.

Kystdirektoratet vurderer, at projektet er i overensstemmelse med formålsparagraffen i kystbeskyttelsesloven. Med henvisning til § 16, stk. 1 i kystbeskyttelsesloven og § 3, stk. 1, nr. 1 i bekendtgørelse nr. 427 af 9. maj 2007 meddeler vi tilladelse til det ansøgte, som beskrevet i projektbeskrivelsen.

Tilladelsen gives på følgende vilkår:

1. Vestamager Pumpe-digelag påtager sig at vedligeholde anlægget i god og forsvarlig stand og til at ændre det eller fjerne det, hvis der viser sig uforudsete, skadelige virkninger som følge af anlæggets tilstedeværelse, eller hvis det forfalder og ikke straks genetableres.
2. Der må ikke uden Kystdirektoratets tilladelse foretages udvidelse eller ændringer af det godkendte anlæg.
3. Til sikkerhed for at vilkår 1 og 2 bliver opfyldt, skal vilkårene optages i vedtægterne for Vestamager-digelag. Vedtægterne skal tillige rumme en beskrivelse af anlægget/anlæggets nye dimensioner. De ajourførte vedtægter sendes til Kystdirektoratet snarest muligt.
4. Når anlægget er færdigt, skal der sendes ajourførte tegninger, der viser anlæggets endelige udformning og nøjagtige placering, f.eks. angivet ved indmåling af konstruktionen. Tegningerne skal sendes til Kystdirektoratet samt

Kort- og Matrikelstyrelsen, Søkortområdet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, og Farvandsvæsenet, Overgaden o. Vandet 62 B, Postbox 1919, 1023 København K. Såfremt anlægget fjernes igen skal Kort- og Matrikelstyrelsen orienteres.

5. Tilladelsen bortfalder, hvis ikke anlægget er etableret og færdigmeldt til Kystdirektoratet inden 1. november 2012. Hvis Pumpedigelaget senere ønsker at etablere anlægget, skal der på ny rettes henvendelse til Kystdirektoratet.
6. Vedlagte skema over afværgeforanstaltninger ifølge konsekvensvurderingen skal i forbindelse med anlæggelsen af diget overholdes. Desuden skal der etableres 3-5 nye egnede ynglevandhuller specielt med henblik på strandtudse.
7. Det eksisterende fugletårn samt overgang til formidlingsbro skal reetableres umiddelbart efter digeforstærkningen er gennemført.
8. Denne tilladelse kan kun benyttes såfremt de nødvendige tilladelser er givet efter planloven.
9. Kystdirektoratet skal have detailprojektet til gennemsyn inden selve anlæggelsen af diget.
10. En form for højvandbeskyttelse på den sidste strækning mod Ullerup til at sikre mod bag omløb så beskyttelsen fuldendes, skal være på begyndt senest den 1. november 2011.
11. Der må kun benyttes uforurenet materiale til etableringen af diget. Der skal sendes dokumentation til Kystdirektoratet på, at der kun benyttes jord fra rene glaciale aflejringer. Dokumentationen skal sendes til Kystdirektoratet inden anlægsarbejdet begyndes.
12. I forbindelse med anlæggelsen skal Museumslovens § 27 stk. 2 følges, det vil sige, at hvis der under jordarbejdet findes spor af fortidsminder, skal arbejdet standses, idet det berører fortidsmindet. Samtidig skal det straks anmeldes til Kulturministeren eller det nærmeste statslige eller statsanerkendte kulturhistoriske museum.

Tilladelsen kan ikke påføre Kystdirektoratet noget ansvar for konstruktionens stabilitet eller holdbarhed, ligesom den ikke fri-

tager Vestamager Pumpedigelag for et i forbindelse med anlæggets tilstedeværelse eventuelt opstående civilretligt ansvar.

Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse efter **kystbeskyttelsesloven** og/eller de for denne stillede vilkår kan påklages til transport- og energiministeren (nu: transportministeren), jf. § 3, stk. 3 i bekendtgørelse nr. 427 af 9. maj 2007.

Klagen indgives til Kystdirektoratet, som videresender den til transportministeren sammen med sagens akter.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Kystdirektoratets afgørelse efter **BEK nr. 874 af 2. september 2008** kan for så vidt angår retlige spørgsmål indbringes for Transportministeriet jævnfør BEK § 11

Klagen indgives til Kystdirektoratet, som videresender den til transportministeriet sammen med sagens akter.

Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt.

Denne tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet.

Under sagens behandling i Kystdirektoratet er modtaget indsigelser fra Dansk Ornitologisk Forening. Det betyder, at Kystdirektoratets afgørelse først får gyldighed, når klagefristen er udløbet, og påklage ikke er sket, jfr. § 3, stk. 6 i bekendtgørelse nr. 427 af 9. maj 2007.

Hvis der klages rettidigt må tilladelsen ikke udnyttes før klagen er afgjort, medmindre transportministeren bestemmer andet.

Winnie Vestergård
Afdelingschef, Myndighed og Jura

Henrik Steinecke Nielsen
AC-fuldmægtig

Kopi til

- ☞ *Tårnbæk Kommune*
- ☞ *Dragør kommune*
- ☞ *Miljøcenter Roskilde*
- ☞ *Danmarks Naturfredningsforening*
- ☞ *Friluftsrådet*
- ☞ *Fritidshusejernes Landsforening*
- ☞ *Grundejernes Landsorganisation*
- ☞ *Dansk Ornitologisk Forening*
- ☞ *Kort- og Matrikelstyrelsen*
- ☞ *By- og landskabsstyrelsen*
- ☞ *Naturklagenævnet*
- ☞ *Københavns kommune*